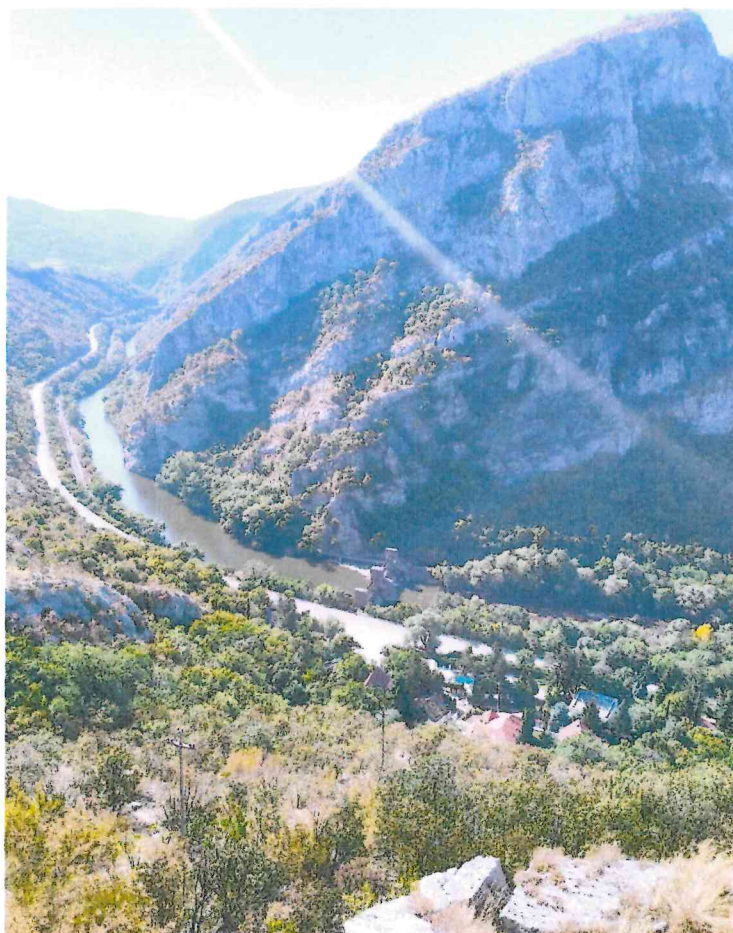

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд
Шумско газдинство „Ниш“ Ниш

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА

ПАРКОМ ПРИРОДЕ
„СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА“
ЗА 2025. годину

Ниш, октобар 2024.

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	4
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	12
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	13
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	14
VII	САРАДЊА	16
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	18
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	19

I УВОД

Програм управљања Парком природе “Сићевачка клисура” за 2025. годину израђен је у складу са Планом управљања ПП „Сићевачка клисура“ за период 2021-2030. године на који је Министарство заштите животне средине дало сагласност број: 353-02-01885/2020-04 од 29.03.2021. године. Програм је урађен у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“ број 102/10) и у складу са Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ („Сл.гласник РС“, број 16/2000). Управљач је, пре почетка израде, од Министарства заштите животне средине затражио услове заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура“ за 2025. годину. Програм управљања је израђен у складу са добијеним Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура“ за 2025. годину акт број 002260881 2024 14850 004 002 501 100 од 26.08.2024. године.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, ПРАЋЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Сићевачка клисура је подручје изузетне биолошке разноврсности која представља станиште или боравиште великог броја ендемичних, ендемореликтних, реликтних врста биљака и животиња.

Поред изузетне биолошке разноврсности клисуру одликују атрактивна пејзажна обележја, као и спој природе, људских традиционалних вредности, градитељства и културно-историјских споменика.

Сићевачка клисура је изузетно значајна за очување квалитета животне средине и за очување и регулацију климе. Велики значај има са становишта фундаменталних природних наука и примењених биотехничких дисциплина.

Сићевачка клисура сврстана је у природно добро од великог значаја и заштићена као Парк природе.

Управљање заштићеним подручјем ПП „Сићевачка клисура“ поверено је Јавном предузећу „Србијашуме“ Београд, Шумско газдинство „Ниш“-Ниш.

Главни циљеви заштите, очувања, праћења и одрживог развоја обухватаће:

- Очување комплекса Сићевачке клисуре, заштиту и очување природних реткости;
- Чување, унапређење и промовисање заштићеног подручја;
- Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе;
- Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања;
- Заштиту и очување станишта строго заштићених врста;
- Успостављање и развој едукативних и туристичко-рекреативних активности;
- Сарадњу са релевантним институцијама, локалним становништвом и осталим корисницима подручја;
- Презентацију и популаризацију ЗП ПП „Сићевачка клисура“;

- Сарадњу са постојећим корисницима подручја, НВО и локалним становништвом.

С обзиром на то да се ПП „Сићевачка клисура“ налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије као еколошки значајно подручје, Управљач ће се придржавати свих мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

а) забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;

б) забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци итд.);

в) предузеће се све мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Парк природе „Сићевачка клисура“ стављен је под заштиту 2000. године са циљем заштите биолошке разноврсности, геоморфолошких појава и облика и културно историјских вредности.

Управљање заштићеним подручјем подразумева заштиту, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности и спроводи се у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе „Сићевачка клисура“, Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ ("Службени гласник РС", бр. 16/2000 од 10.05.2000.г), као и у складу са Законом о заштити природе.

Управљач је на основу члана 107. став 2. Закона о накнадама за коришћење јавних добара ("Службени гласник РС", бр. 95/18), члана 68. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др.закон), члана 7. Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ („Сл.гласник РС“, број 16/00) и члана 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16), донео 18.03.2019. године Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Парк природе „Сићевачка клисура“ на седници Надзорног одбора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“, на основу које се реализује наплата накнада.

На пословима управљања директно је ангажовано пет извршилаца запослених у ШГ „Ниш“-Ниш и ШУ „Ниш-Бела Паланка“, и то: два чувара заштићеног подручја, самостални референт за заштићена природна добра и заштиту животне средине, шеф ШУ „Ниш-Бела Паланка“ и реверни техничар за приватне шуме и заштиту животне средине.

Поред њих, по потреби, ангажовани су и извршиоци који су распоређени по плану активних дежурстава за заштиту од пожара и самостални референт за израду основа и планова газдовања ШГ „Ниш“-Ниш.

Заштита, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности на подручју ПП „Сићевачка клисура“ спроводиће се кроз чување, надзор,

сарадњу са власницима и другим корисницима, одржавање, промоцију, вођење евиденција о природним и створеним вредностима и људским активностима, уређење локалитета и пешачких стаза, разраду система финансирања заштите и развоја, обезбеђивање научних и стручних истраживања, тако да се остварују принципи заштите, очувања и унапређења биодиверзитета и интегрално развојне заштите.

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

У морфолошком погледу Сићевачка клисура представља једну од најимпресивнијих и највреднијих клисурастих и кањонских кречњачких долина у Србији.

Од биљних врста које се срећу у Сићевачкој клисури нарочито су значајне Српска рамондија (*Ramonda serbica*), Наталинија рамондија (*Ramonda nathaliae*) – две реликтне сестринске врсте јединог рода ове фамилије на Балканском полуострву. Локалитет Облик у Сићевачкој клисури, као и локалитет Радовански камен у Јелашничкој клисури, до сада су једине заједничке тачке ареала ове две врсте, као и једине зоне њиховог преклапања. Значајне врсте су и жалфија (*Salvia officinalis*), чије је ово најсеверније и највеће налазиште, кошутица или жутица (*Coronilla emerus*), субмедитеранска врста ретка у Србији, дивљи јоргован (*Syringa vulgaris*), седефче (*Ruta graveolens*), мечја леска (*Corylus colurna*), дивља вишња-рашељка (*Prunus mahaleb*), дивљи бадем (*Prunus nanae*), рудински пелин (*Artemisia Lobelii*), ртањски чај (*Saturea kitaibelii*), острија (*Ostrya carpinifolia*), драча (*Paliurus spina*), дивљи орах (*Juglans regia*) и др.

Од животињских врста углавном је проучавана орнитофауна. На подручју клисуре регистрован је већи број ретких и за заштиту значајних птица. Птице су примећене, регистроване у прелету, а за неке се претпоставља да су у клисури раније гнездиле, као што су белоглави суп (*Gyps fulvus*), бела кања и неке врсте орлова.

На подручју клисуре регистровано је и више угрожених ловних сисара Србије.

Крашки терени подручја одликују се појавом крашких облика рељефа. Од површинских облика заступљени су првенствено каменице, шкrape и вртаче. Подземни крашки облици представљени су великим бројем поткапина и пећина и неколико јама.

Заштита и унапређење природних вредности подразумева активности и мере које се односе на очување популације и станишта природних вредности, геоморфолошке разноликости, пејзажне вредности, научно-истраживачке и образовне активности и презентацију.

Чување, надзор и праћење стања обављају два чувара заштићеног подручја.

Чувари испуњавају услове прописане законом у смислу стручне спреме, радног искуства, поседовања легитимације за чувара заштићеног подручја, положеног стручног испита за чувара заштићеног подручја као и раније положеног стручног испита из области шумарства.

Због велике посећености и насељености заштићеног подручја чувари редовно обилазе терен и врше надзор, контролишу спровођење правила унутрашњег реда на подручју и извештавају самосталног референта за заштићена природна добра и заштиту животне средине о стању природних и створених вредности, као и о свим другим активностима и стању у подручју.

Трошкови рада чуварске службе односе се на бруто зараде чувара заштићеног подручја, материјалне трошкове рада и набавку опреме рада.

Средства за бруто зараде чуварске службе планирана су из Буџета Републике Србије, средстава накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Заштићено подручје чувају два чувара са положеним стручним испитом, од којих је један чувар заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ стациониран у Белој Паланци док је други чувар заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ стациониран у Нишу и уједно је и чувар заштићеног подручја СРП „Јелашничка клисура“. Организација чувања ова два подручја је оправдана њиховом близином, као и величином. Планиране бруто зараде предствљају зараду једног чувара и део зараде другог чувара (који је истовремено и чувар СРП „Јелашничка клисура“).

Планирана средства за бруто зараде чуварске службе (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	1.350.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	200.000,00	
Управљач	-	

Чувари заштићеног подручја поседују мотоцикле које користе за послове чувања, надзора и праћења стања у заштићеном подручју. Поред мотора, чувари повремено за ове послове користе и расположива теренска возила Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“, која се поред осталих послова користе и за послове управљања заштићеним подручјем.

Потребни материјални трошкови за рад чувара и набавку опреме за чуваре заштићеног подручја планирани су из из Буџета Републике Србије и накнада за коришћење заштићеног подручја и односе се на набавку 2 теренска мотоцикла типа Квад и набавку и постављање дигиталног UHF радио система за бољу комуникацију на терену.

Набавка опреме и средстава рада обухвата набавку два мотоцикла четвороточкаша типа QVAD-ATV из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за набавку два возила типа QVAD-ATV (динара)		Извршилац посла
Накнаде	1.700.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Планирана средства за набавку дигиталног UHF радио система (динара)		Извршилац посла
Накнаде	935.100,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Због отворености подручја и приступних путева неопходан је стални надзор над Парком природе „Сићевачка клисура“, како због већег броја активности и посетилаца, тако и због рибарског подручја и других корисника и посетилаца. Управљач ће у 2025. години вршити константан надзор у подручју што је неопходно да би се реаговало правовремено и

очувале природне и створене вредности подручја без обзира на временске услове и друге факторе.

Управљач ће у 2025. години радити на надзору и контроли спровођења управљачких докумената, прикупљању података, анализи и изради Програма управљања заштићеним подручјем ПП „Сићевачка клисура“ за 2026. годину, као и изради Извештаја о остваривању Програма управљања заштићеном подручјем ПП „Сићевачка клисура“ за 2025. годину.

Средства за бруто зараде осталог особља планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада за коришћење заштићеног подручја. Средства се односе на рад инжењера-самосталног референта за ЗПД и заштиту животне средине који је задужен за израду планова, програма и извештаја у заштићеним подручјима, као и на њиховом спровођењу, као и шефа Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“, који учествује у њиховој изради и врши контролу спровођења планских докумената, на рад реверног инжењера и реверног техничара за шуме сопственика и заштиту животне средине, референта за јавне набавке и шефа рачуноводства.

Планирана средства за бруто зараде осталог особља (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	80.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	1.500.000,00	

Планирани су трошкови стручне службе која обухвата набавку једног теренског возила (Тип 2) за контролу подручја, обилазак и контролу радова и планирана је из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за набавку теренског возила Тип 2 (динара)		Извршилац посла
Накнаде	2.700.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Активности везане за базу података обухватају ажурирање базе података и набавку колор штампача у износу од 70.000,00 динара и на зараде у износу од 30.000,00 динара и планирана су из средстава управљача.

Планирана средства за израду базе података и њихово ажурирање (динара)		Извршилац посла
Накнаде	-	ШГ „Ниш“-Ниш
Управљач	100.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Обележавање заштићеног подручја односи се на израду и постављање две табле са паноима за обележавање заштићеног подручја и на одржавање, односно обнављање граница заштићеног подручја у дужини од 8 km, као и постављање 1 путоказа на путу за зп.

Приликом обнављања граница, самостални референт за израду основа и планова газдовања у ШГ „Ниш“-Ниш, излази на терен ради утврђивања тачне границе GPS уређајем, ако има спорних деоница, те су планирани и трошкови његове зараде. Средства за обнављање граница заштићеног подручја у дужини од 8 km планирана су из средстава накнада.

Планирана средства за обнављање граница заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	63.888,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШГ „Ниш“-Ниш вршиће обилазак терена приликом увођења у посао и показивања изабраних локација, контролу извођења и контролу извршених радова.

Средства за израду и постављање две табле са паноима за обележавање заштићеног подручја у износу од 68.400,00 дин. планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду и постављање табли са паноима за обележавање заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	68.400,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Управљач	-	

Средства за израду и постављање једног путоказа на путу за заштићено подручје и два мања у подручју планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за израду и постављање путоказа (динара)		Извршилац посла
Накнаде	45.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Одржавање чистоће спроводиће се путем рада услужника изабраног у поступку јавних набавки и акцијама чишћења у организацији Управљача или у сарадњи са неком другом институцијом. Велика је посећеност подручја и велики број излетника је присутан у периоду април-октобар, а нарочито у току летњих месеци када је због пријатне климе клисура јако посећена па је неопходно одржавање чистоће излетишта, пешачких стаза, дењих терена и приобаља.

Средства за одржавање чистоће планирана су из Буџета Републике Србије и накнада.

Планирана средства за одржавање чистоће (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	118.440,00	Извођач ће бити изабран у поступку јавне набавке
Накнаде	110.000,00	

Планирана су средства Управљача за противпожарну заштиту која се односе на набавку дрона DJI Mavic 3T за снимање и осматрање терена и 2 камере за видео надзор, из накнада, ради осматрања терена у критичном периоду за појаву пожара и обавештавања.

Планирана средства за зараде запослених за набавку дрона и 2 камере за видео надзор за ПП заштиту (динара)		Извршилац посла
Управљач	-	Добављач изабран у поступку јав. наб.
Накнаде	1.000.000,00	

Средства за одржавање и поправку табли и мобилијара планирана су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за одржавање и поправку табли и мобилијара (динара)		Извршилац посла
Накнаде	190.080,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Поред горе наведених послова на управљању природним вредностима, Управљач ће радити и на вођењу евиденције о природним вредностима и људским активностима на заштићеном подручју кроз обилазак терена, прављење записа, белешки и фотоархиве.

Активна сарадња са Заводом заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, наставиће се и у 2025. години, са заједничким циљем а то је очување природних и створених вредности подручја као и унапређење постојећег стања.

У циљу спровођења мера заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења природних вредности Управљач ће наставити сарадњу са свим власницима некретнина и са свим корисницима природних ресурса у заштићеном подручју кроз координирање заједничких акција у циљу заштите природних ресурса.

Појачаће се контрола и спречавање противправне градње на подручју заштићеног подручја у циљу заштите пејзажних вредности. То је један од приоритетних задатака Управљача.

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

Посебну вредност Сићевачке клисуре представљају споменици културе и то су: Сићевачки манастир (манастир Св. Богородица) који је споменик културе од великог значаја са заштићеном околином од 11,34 ha. Настао је у XVII веку.

Манастир Св. Петка „Иверац“ са заштићеном околином од 2,15 ha, подигнут је 1898. године на месту старијег манастира порушеног у време Турака.

Од осталих створених вредности у значајна културна добра овог подручја убрајају се комплекс цркве Св. Николе у селу Манастир (Просек), хидроцентрала Св. Петка у Островици (1909. године - трећа по старости у Србији) чији је идејни пројекант Никола Тесла, због чега је проглашен почасим мештанином Сићева и сваке године се 10. јула обележава годишњица његовог рођења. Ова хидроцентрала има тенденцију да постане права туристичка атракција, јер ће сви који је посете моћи да виде како функционишу њени генератори који нису ремонтовани од 1908. године, те ће се у сарадњи са Туристичком организацијом града Ниша радити на њеној промоцији.

На подручју Сићевачке клисуре налази се и хидроцентрала у Сићеву која је изграђена тек неколико година након хидроцентрале у Островици. Такође је у функцији и промовисаће се у склопу горе наведене.

За потребе хидроцентрале у Сићеву изграђена је брана која доминира тим делом клисуре и ствара мини акумулацију. Ове две хидроцентрале спадају међу најстарије хидроенергетске објекте у Србији.

Приоритетне мере на управљању културно-историјским вредностима односиће се на заштиту непокретних културних добара. Заштита ће се спроводити праћењем стања путем прављења белешки и фотоархиве, вођењем евиденције о људским активностима које представљају фактор угрожавања и оштећења културно-историјских вредности и достављање података Заводу за заштиту природе.

Презентација споменика културе вршиће се пројекцијом промотивног филма на сајмовима и фестивалима који је снимљен од стране Управљача и Балкан Медиа Тим-а продукције из Београда и филма о парку природе продукције „Лов и риболов“.

3. Управљање природним ресурсима

Заштита и коришћење природних ресурса засновани су на принципима одрживог развоја, што значи да ће се мере заштите и коришћења спроводити у складу са Уредбом о заштити, односно прописаним режимом заштите.

3.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

У ПП „Сићевачка клисура“ површине под државном шумом стављене су у категорију састојина заштитног карактера и без газдинских интервенција, док се у шумама сопственика (власници физичка лица) пружа стручно-технички надзор на захтев сопственика али у складу са Условима заштите природе издатим од стране Завода за заштиту природе Србије.

Заштита шума од бесправних сеча биће једна од приоритетнијих активности у 2025. години. Посебно ће се пратити стање реликтних полидоминантних заједница храста и

грабића, грабића и јоргована, церово – липових шума, церово – грабових шума, цера и грабића, китњакових шума и заједница јоргована и руја.

Наставиће се активности на уклањању инвазивне биљне врсте *Ailanthus altissima* – кисело дрво.

3.2. Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Заштита фауне вршиће се у поступку спровођења редовне евиденције вредности од стране чуварске службе и реверног инжењера и дефинисаних мера забране. Обављаће се контрола спровођења Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље фауне и активности на евиденцији, картирању и мониторингу фауне клисуре.

Средства за мониторинг ихтиофауне планирана су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја. Извршилац посла (стручна институција) биће изабран у поступку јавне набавке.

Планирана средства за мониторинг ихтиофауне (динара)		Извршилац посла
Накнаде	900.000,00	Научна установа-институција изабрана у поступку ЈН

У 2025. години планирају се активности везано за спортско-рекреативни риболов и заштиту рибљег фонда. Преко Организације спортских риболоваца „Нишава“ из Ниша спортски риболовци ће се редовно обавештавати о планираним акцијама на одржавању приобаља и реке и позивани да активно учествују у њима. Брошуре за риболовце и информатор биће подељени уз дозволе за рекреативни риболов. Учесталом контролом од стране рибочувара и надзором спречиће се бесправне радње.

Заштита од болести и штетних инсеката и пожара спроводиће се на целој површини контролом, праћењем стања, упозорењима и ублажавањем настале штете.

Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама

Главна хидролошка карактеристика подручја је водоток Нишаве. Просечни вишегодишњи протицај Нишаве износи 27,6-32 м³/сек. што је сврстава у десет најјачих река на територији Србије. Евидентиран је велики број извора и врела на којима се појављују воде кречњачких терена, као и три термална извора, која представљају интересантан хидролошки феномен због температуре воде.

Приликом контроле терена и надзора евидентираће се загађивачи и промене стања и о томе ће бити обавештени надлежни органи.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задатак научно-истраживачког рада је пружање логистичке подршке заинтересованим институцијама или појединцима, уз претходно прибављене Условне заштите природе које издаје надлежно министарство.

Након завршетка научних истраживања и истраживачких радова институције су у обавези да добијене резултате у виду извештаја достављају Управљачу ради евидентирања и коришћења у сврху мониторинга и планирања активности на заштити и развоју.

Наставиће се активна сарадња са научно-образовним институцијама – Природно-математичким факултетима из Ниша, Београда, Крагујевца и Новог Сада и Биолошким институтом „Синиша Станковић“ из Београда, као и са Факултетом за спорт и физичку културу у Нишу.

Управљач прати, контролише и води евиденцију о строго заштићеним врстама флоре и фауне, тако да ће са тим активностима наставити и у наредној години. Посебно ће вршити активности на мониторингу шума у подручју са акцентом на реликтне полидоминантне заједнице храста и грабића (*Carpino orientalis – Quercetum mixtum*), грабића (*Carpinetum orientalis*), грабића и јоргована (*Carpinetum orientalis syringetosum*), церово-липове шуме (*Quercetum serris tillietosum*), церово-грабове шуме (*Quercetum serris carpinetosum betuli*), церово-грабићеве шуме (*Quercetum serris carpinetosum orientalis*), китњакових шума (*Quercetum petraeae*) и заједнице јоргована и руја (*Cotino Syringetum*).

Планира се наставак мониторинга орнитофауне у заштићеном подручју са акцентом на праћење стања заштићених и строго заштићених врста птица. Врста *Alectoris graeca* ће се посебно пратити обележавањем јединки.

Средства за мониторинг птица су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја. Извршилац посла (стручна институција) биће изабран у поступку јавне набавке.

Планирана средства за мониторинг птица (динара)		Извршилац посла
Накнаде	500.000,00	Научна установа-институција изабрана у поступку ЈН

Приоритетни задаци образовног рада биће едукација становништва и других корисника, а пре свега ученика, о вредностима овог заштићеног подручја и мерама заштите.

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије организоваће се едукативне радионице на територији заштићеног подручја. У ту сврху се планира набавка једног лаптоп рачунара из средстава накнада, како би се у школама и другим институцијама могли приказати едукативни филмови које је израдио Управљач, као и друге репортаже и презентовали резултати разних истраживања.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

За ПП „Сићевачка клисура“ постоји Просторни план подручја посебне намене ПП „Сићевачка клисура“ (1995. година).

2. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја итд.

У 2025. години Управљач планира активности на уређењу заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ које се односе на уређење пешачке стазе и израду и постављање мобилијара.

Планира се уређење пешачке стазе у дужини од 5 км, што ће бити реализовано од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки.

Средства за уређење пешачке стазе планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за уређење 5 km пешачких стаза (динара)		Извршилац посла
накнаде	638.880,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Израда и постављање мобилијара односи се на израду и постављање једне надстрешнице са столом и клупама типа „Осматрачница“, израду и постављање шест гарнитура стола са клупама, једне инфо-табле са солвент штампом, израду два ложишта за пикник, као и кошење траве на површини од 3 ha на излетиштима. Ове активности биће реализоване од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки. Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШГ „Ниш“-Ниш вршиће обилазак терена ради показивања изабраних локација, затим контролу током извођења радова и након завршених радова извршити њихов пријем.

Средства за израду и постављање 1 надстрешнице са столом и клупама типа „Осматрачница“, 1 инфо-табле са солвент штампом, шест гарнитура стола са клупама, израду два ложишта за пикник, као и за кошење траве на површини од 3 ha, планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за израду и постављање мобилијара: надстрешнице са столом и клупама, 6 гарн. стола са клупама, 1 инфо-табле, два ложишта, кошење траве 3 ha (динара)		Извршилац посла
Накнаде	643.240,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Планира се и уређење подручја у оквиру активности из области сарадње са локалним становништвом, локалном самоуправом и заинтересованим странама (НВО и другим организацијама), кроз одржавање чистоће, мобилијара и уређење излетишта, као и постављање летњиковца и монтажног објекта за чуваре зп и посетиоце .

Планира се и уређење подручја кроз набавку радне машине, камиона кипер 4x4 са дизалицом за одржавање путева и канала, као и ПП заштитних пруга.

Планирана средства за уређење подручја у оквиру активности из области сарадње са локалним становништвом, локалном самоуправом набавку радне машине, камиона кипер 4x4 са дизалицом (динара)		Извршилац посла
накнаде	11.000.000,00	Добављач изабран у поступку ЈН

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

Полазећи од значаја који има ПП „Сићевачка клисура“ планирају се мере и активности на промоцији природних вредности у складу са Условима заштите природе.

За 2025. годину планирани су трошкови штампања информативно-пропагандног материјала (500 флајера) који ће се делити посетиоцима и корисницима заштићеног подручја. Средства за штампање флајера планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за штампање флајера (динара)		Извршилац посла
накнаде	14.375,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Средства за штампање мајица и торби са знаком лого-а зп планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду промотивног материјала ЗП-штампање мајица и торби са знаком Logo-а заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	134.165,00	Изабрани услужник

За 2025. годину планирано је студијско путовање ради презентације заштићеног подручја и стручног усавршавања запослених на пословима управљања заштићеним подручјима. Средства су планирана из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за студијско путовање (динара)		Извршилац посла
накнаде	200.000,00	Управљач

2. Задаци на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности

У сарадњи са удружењима грађана из Сићева и Островице покренуће се иницијатива за успостављање и организовање нове манифестације која би имала за циљ да представи културно наслеђе подручја. Традиционална манифестација „Дани жалфије“ која се организује од стране Нишког културног центра у месецу мају добар је пример популарисања флористичког богатства Сићевачке клисуре и њених других вредности. У оквиру трбине и округлог стола Управљач ће учеснике манифестације упознати са актуелним дешавањима у Парку природе и позвати их да дају предлоге и могућа решења за постојеће проблеме (пре свега у урбаном делу подручја) и учествују у планираним акцијама.

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, планира се учешће на фестивалима и манифестацијама на територији Града Ниша, у циљу промоције заштите природе и заштићених подручја којима управља ШГ „Ниш“-Ниш. Најпосећенији је фестивал Нишвил који се одржава сваке године почетком августа. На заједничком штанду са ЗЗПС и Зеленом зоном за едукацију деце и омладине, као и пројекцијом промотивних филмова о заштићеним подручјима, велики број заинтересованих посетилаца ће бити у могућности да сазна најважније информације о њима. Пракса је да се најуспешнији учесници квизова награђују промотивним материјалом. Заједнички ће се спроводити и едукације у школама.

Ради презентације заштићеног подручја планира се организовање промотивних скупова, радионица за ученике и волонтере, као и предавања у природи.

Средства за организовање промотивних скупова, радионица и предавања планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за организовање промотивних скупова (динара)		Извршилац посла
Накнаде	200.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Организоваће се тематска предавања у школама као и наградни квиз за ученике основних школа са територије коју обухвата Парк природе „Сићевачка клисура“. Биће награђени они такмичари који покажу да познају главне вредности подручја. У оквиру ових активности, учесницима и свим другим корисницима, биће презентоване главне вредности заштићеног подручја. Учесће у емисијама едукативног карактера, како на телевизијским тако и на радио програмима, дало је добре резултате, па се исте активности планирају и у 2024. години.

Планиране су радионице на самом подручју, у школама и на терену, као и у новој учионици на отвореном са бином, у сарадњи са Основним школама у Островици, Сићеву и Просеку, као и заинтересованим секцијама Нишких школа (еколошке и биолошке секције).

Средства за презентацију са програмом планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за презентацију са програмом (динара)		Извршилац посла
Накнаде	350.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

За израду инфо пункта у заштићеном подручју планирана су средства из накнада за коришћење заштићеног подручја. Инфо пункт ће бити мали центар за пружање потребне подршке и информација посетиоцима о значају подручја и његовим могућностима.

Планирана средства за инфо пункт у заштићеном подручју (динара)		Извршилац посла
Накнаде	600.000,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Задаци и активности на развоју одрживог туризма

Кроз ПП „Сићевачка клисура“ ће и у току 2025. године проћи, постојећом мрежом саобраћајница, знатно мањи број људи и возила. Изградњом Коридора 10 магистрала кроз клисуру је знатно растерећена. Ипак, један број путника и туриста проћи ће са намером да би фотографисао природне лепоте Парка, док поједини посетиоци имају као мотив јако погодне терене за екстремне и друге спотрове као што су: параглајдинг, пењање на стенама, алпинизам, рафтинг на Нишави, планинарење, фотографисање итд., као и спортски риболов или посета старим манастирима.

Туристичка организација града Ниша у оквиру својих презентација наводи Сићевачку клисуру као подручје погодно за туризам и рекреацију због изузетних природних вредности. Клисура је погодна за пикник, камповање, шетњу, планинарење и рафтинг на Нишави.

VII САРАДЊА

1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

На подручју ПП „Сићевачка клисура“ налазе се села: Просек, Сићево, Островица, Куновица, Равни До, Црнче и Градиште. Сарадња и партнерство са локалним становништвом оствариваће се непосредним контактима и разговорима. Тражиће се могућност смештаја туриста у домаћој радиности, као и промоција традиционалних заната и приноса са овог подручја. Отворени су и први капацитети у Сићеву („Ramonda serbica“). Подстицаће се удруживање грађана и рад удружења као и заједничке активности.

2. Сарадња са другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју

Други власници и корисници ПП „Сићевачка клисура“ су локална самоуправа (месне заједнице Просек, Сићево, Островица, Равни До, Црнче и Градиште и Општине Нишка Бања и Бела Паланка), ЗЗПС, водопривреда, излетници, НВО, планинарска друштва, Туристичка организација града Ниша, оператери мобилне телефоније, каменолом, спортско рекреативна организација „Сафари клуб-Ниш“ и др. са којима је неопходно одржавати сарадњу у циљу спровођења мера заштите природе.

Наставиће се сарадња са Природно-математичким факултетом из Ниша и Новог Сада и сарадња са Факултетом за спорт и физичко васпитање из Ниша.

Сарадња ће се унапредити одржавањем састанака, писаним путем, разговорима и заједничким активностима.

3. Сарадња са невладиним организацијама

Наставиће се активна сарадња са НВО: Ramonda serbica (Островица), Клисура (Сићево), Зелени кључ (Ниш), и друге, као и планинарским друштвима: Железничар, Мосор, Преслап, Трем и др.

3. Међународна сарадња

Преко Управе за пољопривреду и развој села у Нишу наставиће се успостављена сарадња са Шумарским истраживачким институтом из Софије, Бугарска, и разговараће се о покретању заједничких пројеката. Тражиће се нове могућности међународне сарадње.

5. Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова из окружења

Парк природе „Сићевачка клисура“ укључен је у иницијативу „Паркови Динарског лука“, која се односи на заштићена подручја изузетних природних вредности, високе биолошке разноврсности и очуваних ресурса. Дан заштите Динарида се обележава од установљења и између осталог, посвећен је важности едукације у заштићеним подручјима. Планира се обележавање 7. октобра 2024. године у сарадњи са школама.

6. Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима и др.

Сарадња са локалним медијима и локалним новинама, која ће се огледати у организовању емисија ради најаве активности и промоције подручја. Стручни часописи ће објављивати резултате истраживања обављених на подручју.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: активна дежурства у критичним периодима појаве шумских пожара, постављање знакова забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара. Дежурне противпожарне екипе биће увек спремне за сузбијање и гашење пожара у његовој иницијалној фази када су и штете најмање.

Чувари заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ ће даље јачати добру сарадњу са локалним становништвом ради боље комуникације и обавештавања што је и до сада играло важну улогу у благовременом откривању и гашењу приземних и шумских пожара.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За планирање и реализацију поверених послова у управљању заштићеним подручјем и годишњег плана управљања подручјем, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке. Управљач ће наставити активности на наплати накнада од нових корисника заштићеног подручја.

Према Закону о заштити природе („Сл.гл. РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 –исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

1.	Средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе
2.	Остала буџетска средства
3.	Накнада за коришћење заштићеног подручја
4.	Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем
5.	Средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе
6.	Донација, поклона и помоћи
7.	Других извора у складу са законом

Средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна-подрачуна, планирана су из средстава накнада.

Планирана средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна- подрачуна (динара)		Извршилац посла
Накнаде	5.000,00	ЈП „Србијашуме“

За реализацију Програма управљања ПП „Сићевачка клисура“ планирана су укупна средства за 2025. годину у износу од 25.346.568,00 динара од чега се планира учешће:

- ° средства Буџета Републике од 1.548.440,00 динара (6%);
- ° средства накнада за коришћење ЗП од 23.798.128,00 динара (94%),

Самостални референт за ЗПД
и заштиту животне средине

Бојан Митић
Бојан Митић, дипл.инж.шум.

Директор ШГ „Ниш“-Ниш

Проф. Др Братислав Дикић

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2025. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје ПП "Сићевачка клисура"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	1.548.440,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	1.548.440,00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	23.798.128,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	0,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	23.798.128,00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	25.346.568,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2025. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја ПП "Сићевачка клисура"

	Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
		Буџет РС	Сопствени приходи	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација и поклона	Средства из накнада	Укупно
А.	А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
	А.1. Чуварска служба	1.350.000,00	0,00	0,00	0,00	2.835.100,00	4.185.100,00
	А.1.1. Бруто зараде чуvara	1.350.000,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	1.550.000,00
	А.1.2. Материјални трошкови чуварске службе (гориво, делови, регистрација за чуварску службу)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	А.1.3. Остали трошкови чуварске службе (набавка 2 пер. мотоцикла типа Qquad-ATV)	0,00	0,00	0,00	0,00	1.700.000,00	1.700.000,00
	А.4. Набавка и постављање дигиталног UHF радио система	0,00	0,00	0,00	0,00	935.100,00	935.100,00
	А.2. Одржавање заштићеног подручја	198.440,00	0,00	0,00	0,00	5.777.368,00	5.975.808,00
	А.2.1. Бруто зараде осталих особа из запосленог кода управљача - израда управљачких докумената, тендери,	80.000,00	0,00	0,00	0,00	1.500.000,00	1.580.000,00
	А.2.2. Материјални трошкови стручне сл. (набавка путничко-теренског теретног возила Тип 2)	0,00	0,00	0,00	0,00	2.700.000,00	2.700.000,00
	А.2.3. Активности и трошкови и уносу података у базу података за попис створених и природних вредности	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
	А.2.4. Обнављање граница 8 km	0,00	0,00	0,00	0,00	63.888,00	63.888,00
	А.2.5.Израда и постављање ознака табл са паномом за обележ. ЗП - 2 ком	0,00	0,00	0,00	0,00	68.400,00	68.400,00
	А.2.6.Израда и постављање путоказа на путу за ЗП	0,00	0,00	0,00	0,00	45.000,00	45.000,00
	А.2.7. Управљање отпадом-Одржавање чистоће у ЗП (скупљање и уклањање смећа и отпада)	118.440,00	0,00	0,00	0,00	110.000,00	228.440,00
	А.2.8. Управљање отпадом-постављање ознака "забрањено бацање смећа"	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	А.2.9. ПП заштита (набавка дрона DJI Mavic 3T и 2 камере за видео надзор)	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00
	А.2.10. Одржавање и поправка мобилијара	0,00	0,00	0,00	0,00	190.080,00	190.080,00
	А.3. Презентација заштићеног подручја	0,00	0,00	0,00	0,00	564.375,00	564.375,00
	А.3.1. Штампање промотивног материјала-флајера	0,00	0,00	0,00	0,00	14.375,00	14.375,00
	А.3.2. Презентација са програмом	0,00	0,00	0,00	0,00	350.000,00	350.000,00
	А.3.3. Студијско путовање	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
	Укупно А.0	1.548.440,00	0,00	0,00	0,00	9.176.843,00	10.725.283,00
Б.	Б.0. Управљање посетиоцима						
	Б.1. Организовање радионица за учеснике, волонтере и друге посетиоце;	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
	Б.2. Штампање материјала намењеног посетиоцима-мајице и торбе са ЛОГО ЗП	0,00	0,00	0,00	0,00	134.165,00	134.165,00
	Укупно Б.0	0,00	0,00	0,00	0,00	334.165,00	334.165,00
В.	В.0. Регулација имовинско правних односа						
	Укупно В.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Г.	Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја						
	Г.1. Мониторинг птица	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00
	Г.2. Мониторинг рибљег фонда и измена програма управљања	0,00	0,00	0,00	0,00	900.000,00	900.000,00
	Укупно Г.0	0,00	0,00	0,00	0,00	1.400.000,00	1.400.000,00
Д.	Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
	Д.1. Уређење 5 km непешачких стаза	0,00	0,00	0,00	0,00	638.880,00	638.880,00
	Д.2. Уређење значајних локација - постављ. мобилијара: 1 надстрешнице, 6 гарнитура стола са клупама и 1 инфо табла, 2 ложница, кошење 3 ha,	0,00	0,00	0,00	0,00	643.240,00	643.240,00
	Д.3. Набавка камиона 4x4 са диз (за одржавање путева, заштиту водотока и канала и ПП заштитних пута)	0,00	0,00	0,00	0,00	11.000.000,00	11.000.000,00
	Д.4. Уређење простора (значајних локација) Активности у области сарадње са локал. становништвом, локал. самоуправом и заштит. странама (НВО) и др.организацијама: постављање инфо-пункта за чуваре и посетиоце зп	0,00	0,00	0,00	0,00	600.000,00	600.000,00
	Укупно Д.0	0,00	0,00	0,00	0,00	12.882.120,00	12.882.120,00
Ђ.	Ђ.0. Остали некатегорисани послови						
	Трошкови провизије за промет који се реализује преко рачуна/подрачуна	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Укупно планирани расходи		1.548.440,00	0,00	0,00	0,00	23.798.128,00	25.346.568,00

ПАРК ПРИРОДЕ "СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2025. ГОДИНИ

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2025. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: Бруто зараде чуварске службе заштићеног подручја	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	200.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	1.350.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	1.350.000,00
1.1.	бруто зараде два чувара	1.350.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	1.550.000,00
	Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.500.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стручног лица	80.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	1.580.000,00
	Врсте расхода: Управљање отпадом у ПП "Сићевачка клисура"	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	110.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	118.440,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.	услуга уклањања отпада ; активност ће реализовати извођач који буде изабран у поступку јавних набавки - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	118.440,00
	УКУПНО расходи	228.440,00

09.09.24

Сара Павков
Завештао и Змс

ЈП за газдовање шумама "СРБИЈАШУМЕ" Београд
део Шумског газдинства "НИШ" - Ниш

Пријемно: 13.09.2024.			
Орг. јед.	Б. в. ј.	Прилог	Вредност
	6933 / А		

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 002260881 2024 14850 004 002 501 100
Датум: 26.8.2024. године
Немањина 22-26
Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
"Србијашуме" с.р.о.о. Београд
Број: 13485
Датум: 09.09.2024. год.
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” („Службени гласник РС”, број 16/00), а решавајући на основу захтева ЈП „Србијашуме” из Београда, за издавање решења о условима заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Сара Павков по Решењу о овлашћењу број 001737340 2024 14850 008 005 000 001 од 23.5.2024. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 бр. 022-2893/2 од 15.8.2024. године, у складу са Планом управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за период од 2021 - 2030. године, израда Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за 2025. годину, Ниш и Бела Паланка, може се извести под следећим условима:

- 1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе, Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” и Планом управљања Парка природе „Сићевачка клисура” за период 2021- 2030. године;
- 2) Приказати кратак опис заштићеног подручја који подразумева географски положај, темељне вредности природног добра, односно његова главна природна обележја, категорију, површину, режим заштите и др.;
- 3) Утврдити оцену тренутног стања заштићеног подручја (здравствено стање, општећења и др.) и у складу стим планирати конкретне мере и радове, посебно приоритетне активности;
- 4) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја спроводити у складу са прописаним режимима заштите;
- 5) Посебну пажњу посветити мерама заштите природних вредности и животне средине у случају акцидентних ситуација, посебно у случају пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);
- 6) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;

- 7) Планирати праћење стања ендемичних, реликтних, ретких и угрожених врста флоре и фауне на подручју заштићеног подручја;
- 8) Утврђивање присуства инвазивних врста биљака, мапирање њихових станишта, планирање мера на контроли њиховог ширења и сузбијања;
- 9) Придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи посебно:
 - а) Забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,
 - б) Забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, итд.),
 - в) Предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
- 10) Обележавање границе заштићеног подручја урадити у складу са правилником којим се регулише обележавање заштићених подручја (израда и постављање табли и путоказа за заштићено подручје);
- 11) Планирати мере и активности ради спречавања, сузбијања и отклањања последица штетног дејства биљних болести, инсеката, човека, елементарних непогода, и других абиотичких и биотичких чинилаца;
- 12) Програмом планирати постављање довољног броја феромонских клопки у циљу спречавања пренамножења сипаца поткорњака у четинарским шумама;
- 13) Планирати очување и унапређење природних вредности подручја, њихово наменско коришћење за научна истраживања, едукацију и презентацију у складу са режимом заштите;
- 14) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: медијско приказивање, штампање промотивног материјала (проспеката, брошура, лифлета, приручника, предмета са знаком заштићеног подручја, снимање промотивног видео материјала), едукативно - промотивне активности, обележавање еколошких датума и др., које треба да допринесу афирмацији заштићеног подручја;
- 15) Програм треба да садржи и све задатке и активности на сарадњи са локалном заједницом и осталим корисницима заштићеног подручја (туристичким агенцијама, локалним становништвом, волонтерима, ученицима ОШ и др.);
- 16) Формирање базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном подручју;
- 17) Стимулисати активности и делатности које су дозвољене на заштићеном подручју у складу са принципима одрживог развоја;
- 18) Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све евентуалне радове на заштићеном подручју;
- 19) Спречавање активности које могу нарушити вредности заштићеног подручја.

Образложење

Подносилац захтева Јавно предузеће „Србијашуме”, упутило је захтев број 10940 од 19.7.2024. године Министарству заштите животне средине за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за 2025. годину, Ниш и Бела Паланка.

У Захтеву је наведено да се у 2025. години предвиђају следеће активности: „Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја” и „Праћење и унапређење стања заштићеног подручја”.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 бр. 022-2893/2 од 15.8.2024. године) по предметном захтеву.

Утврђено је да је подручје за које се израђује Програм управљања Парк природе „Сићевачка клисура“, заштићено подручје од великог значаја II категорије, са дефинисаним режимима заштите II и III степена. Припада еколошки значајном подручју „Сићевачка клисура“ (број 81) на основу Уредбе о еколошкој мрежи. Еколошком мрежом на овом подручју обухваћено је: међународно и национално значајном подручју за птице (IBA) Сићевачка клисура RS039IBA, међународно значајно подручје за биљке (IPA) Сићевачка клисура, одабрано подручје за дневне лептире (РВА) Сићевачка клисура 032. Такође, предметно подручје се налази на списку евидентираних природних добра геолошког карактера Инвентара објеката геонаслеђа Србије (2005): *Сићевачка клисура* (Објекти геоморфолошког наслеђа, Флувијални рељеф, ред. број 5), као и у обухвату подручја од значаја за заштиту диверзитета осолених мува (РНА) Јелашничка клисура 33.

Парк природе „Сићевачка клисура“ стављен је под заштиту због поседовања изузетне биолошке разноврсности и станишта, великог броја ендемичних, ендемореликтних, реликтних и ретких врста биљака и животиња, због појаве и међудејства геолошких, геоморфолошких и хидролошких процеса, изражених обележја природне лепоте и успешног споја природе, људских традиционалних делатности и градитељства и културно - историјских споменика.

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура“ за 2025. годину, Ниш и Бела Паланка. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев. Подносилац захтева је у обавези да о добијеном решењу, условима и активностима обавести управљача заштићеног подручја.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, у износу од 940,00 дин, ослобођен је плаћања таксе за издавање стручне основе за израду Решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 560 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. износ,

55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23).

Достављено:

-Јавно предузеће „Србијашуме”,

Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд;

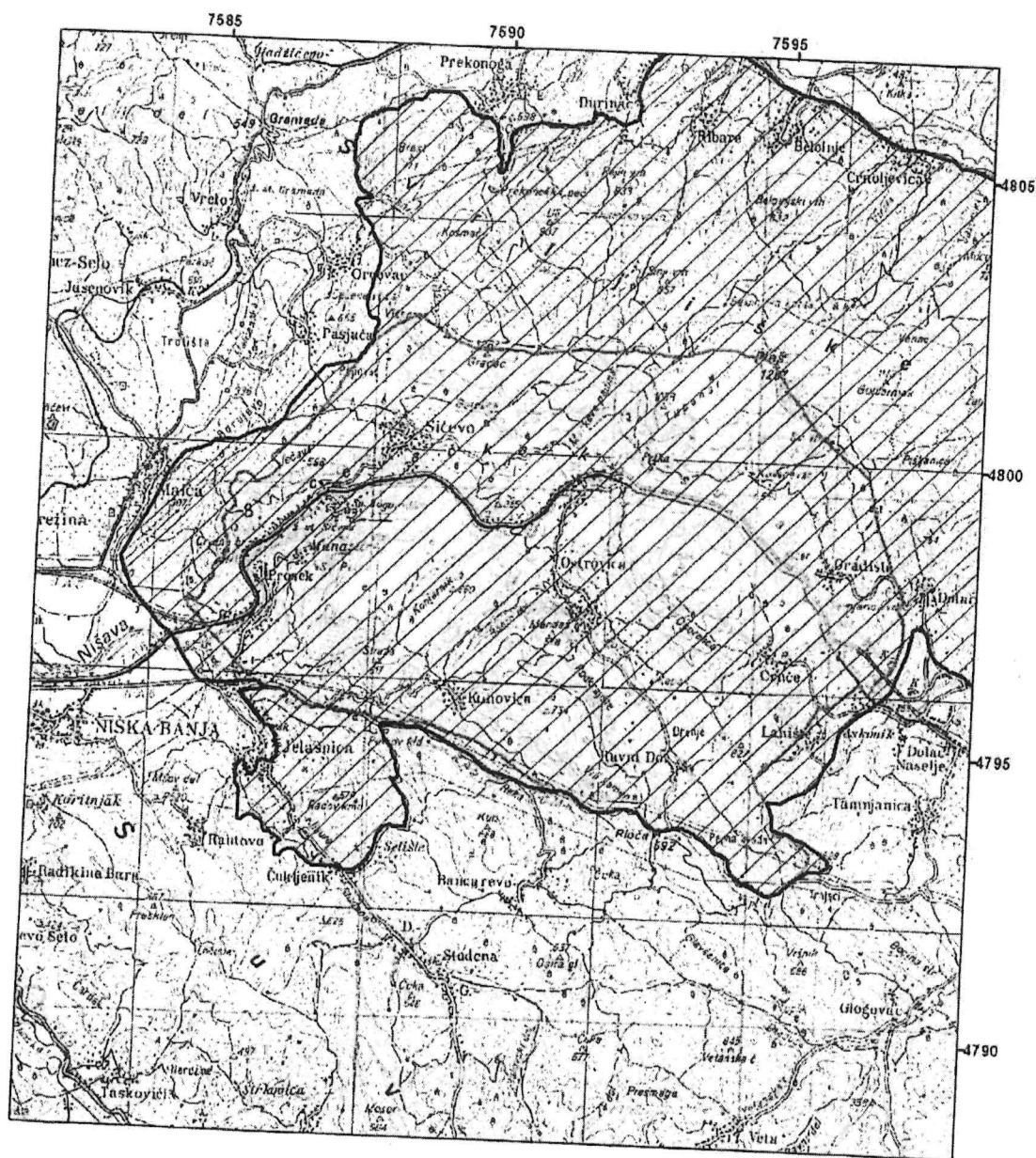
-Завод за заштиту природе Србије, Јапанска 35, 11070, Нови Београд;

-Инспекција за заштиту животне средине;

-Архива.

ПОЛОЖАЈ ПП "СИЋЕВАЧКА КЛЕСУРА" И ЕКОЛОШКИ ЗНАЧАЈНОГ ПОДРУЧЈА

1 : 100 000

Легенда:

Подручје ПП "Сићевачка клесура"

Подручје режима заштите II степена

Подручје режима заштите III степена

Еколошка, Emerald, IBA, IPA и РВА мрежа, рSPAs, рSCIs-Сићевачка клесута, РНА мрежа-Јелашничка клесура